Lietas Nr. 11130005317
K71-0293-18/15

Spriedums
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā 2018. gada 14. martā
Vidzemes rajona tiesa:
tiesnesis A. Melbergs
ar tiesas sēdes sekretāri S. Smirnovu,
piedaloties prokurorei S. Kristapai,
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiek apsūdzēta Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, un

k o n s t a t ē j a :

Apsūdzētā/pers. B/ nelikumīgi izmantoja svešu maksāšanas līdzekli.

Proti, apsūdzētā /pers. A/ ar vienotu nodomu laika posmā no 2015. gada 25. novembra līdz 2015. gada 26. novembrim, atrodoties Latvijā, precīzi nenoskaidrotā vietā (iespējams – savā dzīvesvietā, Burtnieku novada Valmieras pagasta /adrese/, vai Valmierā), būdama nelikumīgi ieguvusi /pers.B/Norvik bankas konta Nr. /konta numurs/ attālinātās elektroniskās bankas operāciju programmatūras (internetbankas) piekļuves datus, uz /pers. B/ kontu pārskaitīja EUR 2, lai tos, prettiesiski izmantojot interneta vietnēs svešu maksāšanas līdzekli – /pers. B/Norvik bankas konta Nr. /konta numurs/ attālinātās elektroniskās bankas operāciju programmatūras (internetbankas) piekļuves datus, /pers. B/ vārdā no patērētāju kreditēšanas sabiedrībām izkrāptu aizdevumus.

Apsūdzētā/pers. B/, izmantojot datoru ar piekļuvi internetam, aizdevējiem norādot nepatiesu informāciju par aizdevuma saņēmēju, mēģināja izkrāpt naudas līdzekļus:

- 2015. gada 25. novembrī interneta vietnē www.vivus.lv, prettiesiski izmantojot svešu maksāšanas līdzekli – /pers. B/Norvik bankas konta Nr. /konta numurs/ attālinātās elektroniskās bankas operāciju programmatūras (internetbankas) piekļuves datus, lai /pers. B/ vārdā no patērētāju kreditēšanas sabiedrības SIA "VIVUS" izkrāptu aizdevumu EUR 425 apmērā, veica bezskaidras naudas pārskaitījuma operāciju EUR 0,01 apmērā uz SIA "VIVUS" un interneta vietnē www.vivus.lv aizpildīja pieteikumu par aizdevuma EUR 425 apmērā saņemšanu, taču apsūdzētajai /pers. A/ no savas gribas neatkarīgu iemeslu dēļ aizdevumu iegūt (izkrāpt) neizdevās;
- 2015. gada 25. novembrī interneta vietnē www.ondo.lv, prettiesiski izmantojot svešu maksāšanas līdzekli – /pers. B/ Norvik bankas konta Nr. /konta numurs/ attālinātās elektroniskās bankas operāciju programmatūras (internetbankas) piekļuves datus, lai /pers. B/ vārdā no patērētāju kreditēšanas sabiedrības SIA "ONDO" izkrāptu aizdevumu EUR 300 apmērā, veica bezskaidras naudas pārskaitījuma operāciju EUR 0,01 apmērā uz SIA "ONDO" un interneta vietnē www.ondo.lv aizpildīja pieteikumu par aizdevuma EUR 300 apmērā saņemšanu, taču apsūdzētajai /pers. A/ no savas gribas neatkarīgu iemeslu dēļ aizdevumu iegūt (izkrāpt) neizdevās;
- 2015. gada 25. novembrī interneta vietnē www.opencredit.lv, prettiesiski izmantojot svešu maksāšanas līdzekli – /pers. B/Norvik bankas konta Nr. /konta numurs/ attālinātās elektroniskās bankas operāciju programmatūras (internetbankas) piekļuves datus, lai /pers. B/ vārdā no patērētāju kreditēšanas sabiedrības SIA "OC Finance" izkrāptu aizdevumu EUR 350 apmērā, veica bezskaidras naudas pārskaitījuma operāciju EUR 0,01 apmērā uz SIA "OC Finance" un interneta vietnē www.opencredit.lv aizpildīja pieteikumu par aizdevuma EUR 350 apmērā saņemšanu, taču apsūdzētajai /pers. A/ no savas gribas neatkarīgu iemeslu dēļ aizdevumu iegūt (izkrāpt) neizdevās,
- 2015. gada 25. novembrī interneta vietnē www.crediton.lv, prettiesiski izmantojot svešu maksāšanas līdzekli – /pers.B/Norvik bankas konta Nr. /konta numurs/ attālinātās elektroniskās bankas operāciju programmatūras (internetbankas) piekļuves datus, lai /pers. B/ vārdā no patērētāju kreditēšanas sabiedrības SIA "Creamfinance Latvia" izkrāptu aizdevumu EUR 300 apmērā, interneta vietnē www.crediton.lv aizpildīja pieteikumu par aizdevuma EUR 300 apmērā saņemšanu, taču apsūdzētajai /pers. A/ no savas gribas neatkarīgu iemeslu dēļ aizdevumu iegūt (izkrāpt) neizdevās,
- 2015. gada 25. novembrī interneta vietnē www.smscredit.lv, prettiesiski izmantojot svešu maksāšanas līdzekli – /pers. B/Norvik bankas konta Nr. /konta numurs/ attālinātās elektroniskās bankas operāciju programmatūras (internetbankas) piekļuves datus, lai /pers. B/ vārdā no patērētāju kreditēšanas sabiedrības AS "4finance" izkrāptu aizdevumu EUR 300 apmērā, veica bezskaidras naudas pārskaitījuma operāciju EUR 0,01 apmērā uz AS "4finance" un interneta vietnē www.smscredit.lv aizpildīja pieteikumu par aizdevuma EUR 300 apmērā saņemšanu, taču apsūdzētajai /pers. A/ no savas gribas neatkarīgu iemeslu dēļ aizdevumu iegūt (izkrāpt) neizdevās,
- 2015. gada 25. novembrī interneta vietnē www.smscredit.lv, prettiesiski izmantojot svešu maksāšanas līdzekli – Ilmāra Amoliņa Norvik bankas konta Nr. /konta numurs/ attālinātās elektroniskās bankas operāciju programmatūras (internetbankas) piekļuves datus, lai /pers. B/ vārdā no patērētāju kreditēšanas sabiedrības AS "4finance" izkrāptu aizdevumu EUR 150 apmērā, interneta vietnē www.smscredit.lv aizpildīja pieteikumu par aizdevuma EUR 150 apmērā saņemšanu, taču apsūdzētajai /pers. A/ no savas gribas neatkarīgu iemeslu dēļ aizdevumu iegūt (izkrāpt) neizdevās,
- 2015. gada 25. novembrī un 26. novembrī interneta vietnē www.ondo.lv prettiesiski izmantojot svešu maksāšanas līdzekli – /pers. B/Norvik bankas konta Nr. /konta numurs/ attālinātās elektroniskās bankas operāciju programmatūras (internetbankas) piekļuves datus, lai /pers. B/ vārdā no patērētāju kreditēšanas sabiedrības SIA "ONDO" izkrāptu aizdevumu EUR 200 apmērā, veica bezskaidras naudas pārskaitījuma operāciju EUR 0,01 apmērā uz SIA "ONDO" un interneta vietnē www.ondo.lv aizpildīja pieteikumu par aizdevuma EUR 200 apmērā saņemšanu, taču apsūdzētajai /pers. A/ no savas gribas neatkarīgu iemeslu dēļ aizdevumu iegūt (izkrāpt) neizdevās.

Tādējādi apsūdzētā /pers. A/ septiņās reizēs nelikumīgi izmantoja svešu maksāšanas līdzekli.

Ar šādu savu rīcību apsūdzētā /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Cietušais/pers. B/ (turpmāk sprieduma tekstā – cietušais) ir iesniedzis kriminālprocesā kompensācijas pieteikumu par kompensācijas EUR 1000 piedziņu.

Tiesas izmeklēšanas laikā apsūdzētā /pers. A/ (turpmāk sprieduma tekstā – apsūdzētā) savu vainu (vainīgumu) Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. panta pirmo daļu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanas laikā attiecībā par apsūdzētajai celto apsūdzību netika izdarīta.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētās izdarītais nodarījums ir pareizi kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 193. panta otro daļu, jo apsūdzētā nelikumīgi izmantoja svešu maksāšanas līdzekli.

Tiesa secina, ka apsūdzētās vaina (vainīgums) Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta. Apsūdzētā par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir sodāma.

Nosakot apsūdzētajai soda veidu, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otro daļu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu un apsūdzētās personību, bet soda mēru – saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešo daļu – atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus apsūdzētās rīcībā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta ceturto daļu likumdevējs ir klasificējis Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu kā smagu noziegumu.

Apsūdzētā ir izdarījusi tīšu noziedzīgu nodarījumu pret tautsaimniecību.

Ar apsūdzētās izdarīto noziedzīgo nodarījumu tika aizskartas valsts tautsaimniecības intereses finanšu un kredītu izsniegšanas jomā.

Pārbaudot apsūdzētās personību raksturojošās ziņas, ir noskaidrots sekojošais. Apsūdzētā agrāk kriminālā kārtā nav sodīta (lietas 54. lapa). Apsūdzētā nav sodīta arī administratīvi (sodāmības par apsūdzētās iepriekš izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem ir likumā noteiktajā kārtībā dzēstas) (lietas 55. lapa). Apsūdzētajai pašlaik ir trīsdesmit pieci gadi. Apsūdzētās apgādībā atrodas trīs nepilngadīgi bērni (lietas 47. lapa). Apsūdzētā pēc viņas tiesai norādītajām ziņām pašlaik algotu darbu nestrādā.

Atbildību mīkstinoši apstākļi, kas minēti Krimināllikuma 47. panta pirmajā daļā, apsūdzētās rīcībā netika konstatēti.

Tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu kā atbildību mīkstinošo apstākli apsūdzētās rīcībā atzīst apsūdzētās tiesas sēdē pausto vaļsirdīgo atzīšanos un izdarītā nožēlošanu.

Atbildību pastiprinoši apstākļi, kas minēti Krimināllikuma 48. panta pirmajā daļā, apsūdzētās rīcībā netika konstatēti.

Krimināllikuma 193. panta otrās daļas sankcija kā sodu paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem, īslaicīgu brīvības atņemšanu, piespiedu darbu vai naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Tiesa, ņemot vērā iepriekš izklāstītos apstākļus, atzīst, ka apsūdzētā par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir sodāma ar piespiedu darbu uz simt stundām, nepiemērojot papildsodu – mantas konfiskāciju.

Tiesa uzskata, ka iepriekš minētais soda veids un apmērs ir samērīgs, kā arī ir pietiekams, lai panāktu kriminālatiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu un sasniegtu soda mērķi.

Tiesa, ņemot vērā to, ka krimināllietas iztiesāšana pēc būtības ir pabeigta, apsūdzētajai tiek noteikts sods, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu, atzīst, ka apsūdzētajai kriminālprocesā piemērotais drošības līdzeklis – apcietinājums (tiesas lēmums par drošības līdzekļa – apcietinājuma piemērošanu nav izpildīts) ir atceļams.

Tiesa atzīst, ka cietušā kompensācijas pieteikums par kompensācijas EUR 1000 piedziņu ir noraidāms.

Saskaņā ar cietušā kriminālprocesā norādīto cietušais lūdz piedzīt no apsūdzētās kompensāciju EUR 1000 par viņam ar noziedzīgo nodarījumu nodarīto morālo kaitējumu.

Kriminālprocesa likuma 22. pants paredz, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu ir radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālas iespējas morālās un materiālās kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai.

Kriminālprocesa likuma 352. panta pirmā daļa noteic, ka tiesa kompensācijas apmēru nosaka, izvērtējot cietušā pieteikumu un ņemot vērā:

1) radīto mantisko zaudējumu apmēru;
2) noziedzīgā nodarījuma smagumu un izdarīšanas apstākļus;
3) nodarītās fiziskās ciešanas, paliekošus sakropļojumus un darbspēju zudumu;
4) morālā aizskāruma dziļumu;
5) psihiskās traumas.

Saskaņā ar Civillikuma 1635. panta pirmo daļu katrs tiesību aizskārums, t.i., katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morāls kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Civillikuma 1635. panta otrā daļa noteic, ka ar morālo kaitējumu saprot fiziskas un garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautu darbību rezultātā nodarīto cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības par morālo kaitējumu apmēru nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.

Tiesa pievienojas judikatūrā izteiktajam viedoklim, ka ar katru noziedzīgu nodarījumu cietušajai personai tiek radīts morālais kaitējums, bet, vai cietušajai personai ir tiesības uz materiālo atlīdzinājumu, kompensējot morālo kaitējumu, ir jāvērtē tiesai (Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2008. gada 28. aprīļa lēmums lietā Nr. SKK-181/08). Tādējādi, lemjot jautājumu par pieteikto morālā kaitējuma kompensāciju, vispirms ir izvērtējams, vai cietušajam ir nodarīts tāds kaitējums, par kuru pienākas saņemt materiālo atlīdzību, un, ja tiesa uzskata, ka šāda atlīdzība cietušajam pienākas, tad tiesai ir jānosaka minētās atlīdzības apmērs.

Tiesa, ņemot vērā to, ka apsūdzētā ir izmantojusi cietušajam izsniegto maksāšanas līdzekli, pie kam, ar apsūdzētās izdarīto noziedzīgo nodarījumu cietušajam faktiski nav nodarīti nekādi materiālie zaudējumi, secina, ka cietušajam ar apsūdzētās izdarīto noziedzīgo nodarījumu nav radīts tāds morālais kaitējums, lai cietušais par to no apsūdzētās saņemtu materiālu atlīdzinājumu.

Tiesa, ņemot vērā to, ka aizstāvis apsūdzētās aizstāvības nodrošināšanai tiesas sēdē, kurā tika izskatīts jautājums par drošības līdzekļa – apcietinājuma piemērošanu apsūdzētajai, ir ticis pieaicināts pēc tiesas uzaicinājuma, lai apsūdzētās prombūtnē izlemtu jautājumu par drošības līdzekļa – apcietinājuma piemērošanu apsūdzētajai, aizstāvja piedalīšanās tiesas sēdē, izskatot jautājumu par drošības līdzekļa – apcietinājumu piemērošanu apsūdzētā prombūtnē atbilstoši Kriminālprocesa likuma 274. panta otrās daļas

noteikumiem ir obligāta, un apsūdzētā nebija izteikusi vēlēšanos par tiesas uzaicināta aizstāvja piedalīšanos tiesas sēdē, atzīst, ka atbilstoši Kriminālprocesa likuma 85. panta pirmās daļas 2. punkta un otrās daļas noteikumiem apsūdzētā ir atbrīvojama no samaksas par aizstāvja sniegto juridisko palīdzību. Tādēļ samaksa par aizstāvja sniegto juridisko palīdzību ir sedzama no valsts līdzekļiem.

Tiesa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 513., 514. pantu, 520. panta pirmo daļu, 523., 527., 528. un 529. pantu,

n o s p r i e d a :

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar piespiedu darbu uz simt (100) stundām, nepiemērojot papildsodu – mantas konfiskāciju.

Atcelt /pers.A/krimināprocesā piemēroto drošības līdzekli – apcietinājumu.

Noraidīt /pers.B/kompensācijas pieteikumu par kompensācijas EUR 1000 piedziņu.

Atbrīvot /pers.A/no samaksas par aizstāvja sniegto juridisko palīdzību un samaksu par aizstāvja sniegto juridisko palīdzību segt no valsts līdzekļiem.

Spriedumu var pārsūdzēt (noprotestēt) tikai daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem 10 dienu laikā pēc sprieduma kopijas pieejamības dienas apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesai, iesniedzot sūdzību (protestu) Vidzemes rajona tiesā.

Sprieduma kopijas pieejamības diena – 2018. gada 20. marts.

Tiesnesis A. MELBERGS